

**กรอบทิศทางและแผนการพัฒนา
คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระยะ 20 ปี
(พ.ศ. 2566 – 2585)**

กรอบทิศทางและแผนการพัฒนาคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585)

เรียบเรียงจาก

แผนพัฒนาคณะวิทยาการจัดการระยะยาว 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

แผนยุทธศาสตร์คณะวิทยาการจัดการ (พ.ศ. 2563 - 2566)

ที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ครั้งที่ 1/2565

ส่วนที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานของคณะวิทยาการจัดการ

1.1 สถานภาพปัจจุบันของคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นคณะทางสังคมศาสตร์คณะแรกที่เกิดขึ้นที่วิทยาเขตหาดใหญ่ แต่เดิมนั้นได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัยให้จัดตั้งขึ้นในนาม “คณะสังคมศาสตร์” เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2517 และได้อนุมัติการเปลี่ยนชื่อเป็น “คณะวิทยาการจัดการ” ในวันที่ 16 กรกฎาคม 2518 โดยมี ศ.ดร.ไพฑูริย์ ช่างเรียน เป็นคณบดีคนแรกของคณะ เปิดสอนในระดับปริญญาตรี 4 หลักสูตร ระดับปริญญาโท 4 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก 1 หลักสูตร

ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ในปี 2564 ที่ผ่านมา ได้รับการตีพิมพ์จำนวน 81 ผลงาน จำนวนนักศึกษาประมาณ 3,000 คน คณะมีศูนย์บริการวิชาการที่ทำรายได้ให้กับคณะประมาณปีละ 30 ล้านบาท มีบุคลากรสายวิชาการจำนวน 66 คน และบุคลากรสายสนับสนุนจำนวน 72 คน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรวัฒน์ หังสพฤกษ์ ได้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะวิทยาการจัดการเมื่อปลายปี 2562 และได้นำเสนอทิศทางการพัฒนาคณะไว้ 3 ช่วง โดยช่วงแรกได้ดำเนินการสานพลังความร่วมมือ กำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ สร้างมาตรฐานกระบวนการทำงาน ปรับปรุงโครงสร้างกฎระเบียบ และนโยบาย ช่วงที่สองมุ่งเน้นประสิทธิภาพการบริหารจัดการ บูรณาการองค์ความรู้ มีพันธกิจสัมพันธ์กับองค์กรภายนอก ชุมชน และสังคม เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ หรือสานพลังและทำงานร่วมกัน มุ่งสู่การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาประเทศ และช่วงที่สาม SMART FMS ผลักดันคณะไปสู่การเป็นผู้นำทางวิชาการด้านบริหารจัดการอย่างยั่งยืน เข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสากล มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ระบบนิเวศทางดิจิทัล เพื่ออำนวยความสะดวก รวดเร็วในการพัฒนาผู้เรียน การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรม ตลอดจนการให้บริการวิชาการแก่สังคม

คณะได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานมุ่งเป้าการยกระดับการศึกษาด้านบริหารธุรกิจการบัญชี และการจัดการสู่มาตรฐานคุณภาพการศึกษา AACSB ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาคัดกรอง (Eligibility Application) และกำลังเข้าสู่กระบวนการตรวจประเมิน iSER การขับเคลื่อนผลงานวิจัย ให้ได้รับการตีพิมพ์ การใช้บริการวิชาการที่สร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนและสังคม โดยสมรรถนะหลัก คณะมีความสามารถและความเชี่ยวชาญในศาสตร์การจัดการ ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่ท้าทายและแนวคิดการบริหารจัดการสมัยใหม่ ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านพันธกิจด้านการปฏิบัติการ ด้านบุคลากร และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ คณะมีศิษย์เก่ามากกว่า 20,000 คน มีเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งทั้งด้านบริหารธุรกิจชั้นนำระดับประเทศและสถาบันการศึกษาระดับภูมิภาค

ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 คณะได้จัดการเรียนการสอนออนไลน์ MOOC, ชุดรายวิชา หรือ Module ที่พัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้ชุมชนและสังคมไปพร้อม ๆ กัน สำหรับนโยบาย Thailand 4.0 คณะมีการพัฒนาผลงานวิจัยเพื่อใช้ประโยชน์ในภาคใต้ซึ่งเป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในการพัฒนาภาคใต้ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร มีการจัดฝึกอบรม ทั้ง Reskill และ Upskill โดยมีศูนย์พัฒนานวัตกรรมด้านการบริหารจัดการเป็นหน่วยงานฝึกอบรม และ การทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศผ่านระบบออนไลน์ เช่น การสัมมนาออนไลน์ (Webinar), International Research Symposium เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยคณะได้ใช้แนวทางการพัฒนาองค์กรตามแนวทางเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) กระบวนการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

หมวด 1 การนำองค์กร : ปรับระบบนำองค์กร ให้ความสำคัญกับการสื่อสารภายใน/ภายนอก กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของค่านิยม เพิ่มระบบให้รางวัล เชิดชูบุคลากร กำกับดูแลการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม

หมวด 2 กลยุทธ์ : ทบทวน ปรับปรุงแผนกลยุทธ์/แผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง พัฒนาระบบสารสนเทศการบริหารจัดการโครงการ เพื่อกำกับ ติดตาม ประเมินผล การจัดสรรทรัพยากรโดยคำนึงถึงเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ที่สำคัญของคณะ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างชุมชนนักบริหาร ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการงานวิจัยและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 3 สานพลังรับใช้สังคม และยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการสู่มาตรฐานสากล

หมวด 3 ลูกค้า : ปรับระบบการรับฟังเสียงลูกค้า (Voice of Customer) ออกแบบ พัฒนาหลักสูตร/บริการใหม่ โดยใช้ความต้องการจากลูกค้า ปรับกระบวนการประเมินความพึงพอใจ/ไม่พึงพอใจ

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ : ปรับระบบวัด วิเคราะห์ โดยบูรณาการ OKRs ของมหาวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ วางระบบการจัดการข้อมูล โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

หมวด 5 บุคลากร : วางระบบการพัฒนาบุคลากรและการสร้างความผูกพันองค์กร

หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ : พัฒนา/ปรับปรุงกระบวนการทำงานหลักและสนับสนุน

จากยุทธศาสตร์ในการดำเนินการของคณะทำให้เกิดความสำเร็จในหลายด้าน เช่น คณะผ่านการประเมินระดับ 200 โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ: EdPEX200 รุ่นที่ 9 พ.ศ. 2564 วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ผ่านการรับรองคุณภาพของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ให้เข้าสู่ฐานข้อมูล ASEAN Citation Index (ACI) การวิจัยสู่ชุมชน "ควนเนียง โมเดล" สร้างชุมชนนวัตกรรม แก้ไขปัญหาความยากจน และเหลื่อมล้ำ การวิเคราะห์โครงการขนาดใหญ่ให้กับมหาวิทยาลัยเพื่อศึกษาความเป็นไปได้และเสนอแผนธุรกิจเพื่อการลงทุน ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนางาน เป็นต้น ความสำเร็จเหล่านี้เกิดจาก การนำคุณค่าร่วม

ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การนำองค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ การถ่ายทอดทั่วถึง การกำกับติดตาม และการมีส่วนร่วมของประชาคม ตลอดระยะเวลา 47 ปี ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง คณะวิทยาการจัดการ มุ่งเน้นการขับเคลื่อนผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและความเชี่ยวชาญด้านบริหารธุรกิจ รัฐประศาสนศาสตร์ และการบัญชี โดยยึดถือประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ภายใต้หลักสูตรที่ทันสมัยมุ่งสู่ความเป็นสากล ด้วยบุคลากรที่มีศักยภาพและหลากหลายสาขาวิชา พร้อมทรัพยากรที่เกื้อหนุน ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือ การสร้างเครือข่ายองค์กรวิชาชีพ และการแก้ปัญหาของสังคมและชุมชน ด้วยทำเลที่ตั้งในศูนย์กลางเศรษฐกิจภาคใต้

วิสัยทัศน์ปัจจุบัน

สถาบันการศึกษาชั้นนำระดับประเทศด้านการจัดการ

พันธกิจ (Mission)

สร้างบัณฑิต นักบริหาร และผู้ประกอบการที่มีภาวะผู้นำ มีสมรรถนะดิจิทัล มีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์ ด้วยหลักสูตรที่ได้รับรองมาตรฐานสากล ตลอดจนสร้างงานวิจัย พัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการ และบริการวิชาการ ในการขับเคลื่อนชุมชนและสังคมสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

สมรรถนะหลัก (Core Competencies)

- 1) ความสามารถและความเชี่ยวชาญในศาสตร์การจัดการ
- 2) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่ท้าทาย และแนวคิดในการบริหารจัดการสมัยใหม่

คุณค่าร่วม (Core Values)

PRIDE

P = Professionalism	ปฏิบัติอย่างมืออาชีพ
R = Research	แก้ปัญหาด้วยแนวทางการวิจัย
I = Integrity	ยึดถือหลักคุณธรรม
D = Diversity	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในศาสตร์การจัดการที่หลากหลายอย่างบูรณาการ
E = Excellence	มุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศ

อัตลักษณ์ (Identity)

FMS : Flexibility Merit Smart

Flexibility : ความยืดหยุ่น

Merit : คุณธรรมจริยธรรม

Smart : เก่ง

เอกลักษณ์ (Uniqueness)

คณะที่บูรณาการศาสตร์ด้านบริหารธุรกิจ บริหารรัฐกิจ และการบัญชีที่เป็นหนึ่ง

วัฒนธรรมองค์กร

มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.2 แผนยุทธศาสตร์ พ.ศ.2564-2567

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่จะบรรลุภายในปี 2567 โดยมุ่งสู่การเป็น “สถาบันการศึกษาชั้นนำระดับประเทศด้านการจัดการ” ภายใต้พันธกิจในการมุ่งสร้างบัณฑิต นักบริหารและผู้ประกอบการที่มีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ภายใต้หลักสูตรที่ได้รับรองมาตรฐานสากล และการขับเคลื่อนชุมชนและสังคมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

เพื่อให้การดำเนินการตามวิสัยทัศน์และพันธกิจข้างต้นบรรลุผลสำเร็จ จำเป็นต้องมีการกำหนดโครงการในแต่ละปีเพื่อให้เกิดการถักทอความสำเร็จและเป็นความภาคภูมิใจร่วมกันของประชาคมชาววิทยาการจัดการ ได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานภายใต้ 4 ยุทธศาสตร์สำคัญดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างชุมชนนักบริหาร: พัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนสู่นักบริหารมืออาชีพ และมีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Executive Community and Lifelong Learning) มีเป้าประสงค์เพื่อให้มีศาสตร์บริหารที่รองรับนักบริหาร ผู้ประกอบการ ศิษย์เก่า และบุคคลทุกช่วงวัย รวมถึงระบบการจัดการศึกษาเชิงรุกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้ ยังมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และมุ่งสู่ความเป็นพลเมืองโลก ภายใต้คณาจารย์ที่มีขีดสมรรถนะสูง และความรู้ที่ทันสมัย รวมถึงการมีหลักสูตรที่ได้รับรองคุณภาพตามมาตรฐานสากล

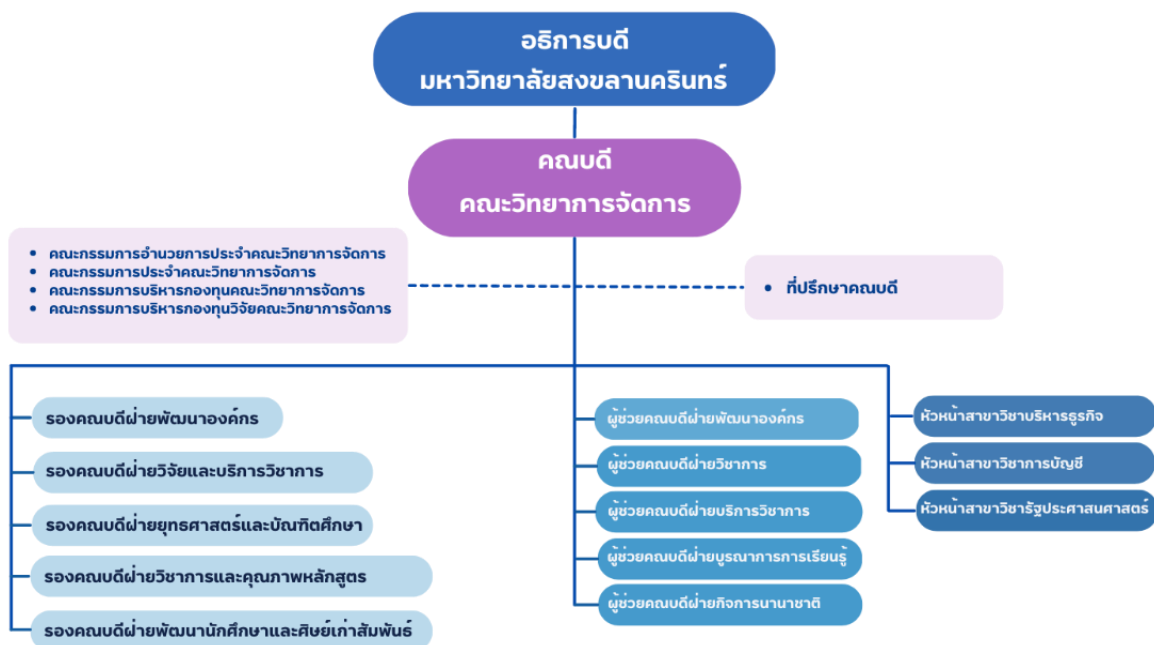
ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการงานวิจัย: พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการจัดการ สู่การนำไปใช้ประโยชน์ (Research and Innovation for Social Impact) มีเป้าประสงค์เพื่อให้มีงานวิจัยคุณภาพสูงเพิ่มขึ้นและได้รับการยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ รวมถึงเพื่อให้เกิดกลุ่มวิจัยเชิงบูรณาการศาสตร์ในการสร้างการวิจัยและนวัตกรรมทางการจัดการที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และขับเคลื่อนชุมชน/สังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สานพลังรับใช้สังคม: ขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนและสังคมด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals (SDGs)) มีเป้าประสงค์เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Engagement) อันก่อให้เกิดความใกล้ชิด และสานพลังระหว่างคณะฯ กับชุมชนและสังคม รวมถึงเพื่อบูรณาการการเรียนการสอน การวิจัยสู่การบริการวิชาการ และยกระดับชุมชนและสังคม ภายใต้การมุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการสู่มาตรฐานสากล: ขับเคลื่อนองค์กรสู่มาตรฐานสากล (Global Standard) ด้วยระบบบริหารจัดการที่ทันสมัยภายใต้ชีวิตวิถีใหม่และมีธรรมาภิบาล มีเป้าประสงค์เพื่อให้คณะมีแนวทางการบริหารจัดการสู่การรับรองมาตรฐานสากล ภายใต้บุคลากรที่มีศักยภาพตอบสนองการบรรลุวิสัยทัศน์ของคณะฯ และมหาวิทยาลัย การเป็น Smart Faculty และเพื่อให้มีความมั่นคงและการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

1.3 โครงสร้างการบริหารงานและโครงสร้างองค์กร

• โครงสร้างบริหารงาน

• โครงสร้างองค์กร

1.4 หลักสูตรและบริการที่สำคัญตามพันธกิจ

หลักสูตร	จำนวน	แนวทางการจัดการศึกษา
ระดับปริญญาตรี จำนวน 4 หลักสูตร		จัดการเรียนการสอนโดยใช้ Active Learning
1) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต	2	การจัดการศึกษาแบบโมดูล และลงมือปฏิบัติ
2) หลักสูตรบัญชีบัณฑิต	1	(ฝึกงาน/สหกิจศึกษา) รวมทั้งมีการพัฒนา
3) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต	1	ทักษะทั่วไปและทักษะเฉพาะด้านด้วย กิจกรรมเสริมหลักสูตร และจัดการศึกษา ร่วมกับสถาบันในต่างประเทศ
ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 5 หลักสูตร (โครงการจัดการศึกษาพิเศษ เพื่อการเลี้ยงตนเอง)		
1) หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	2	จัดการเรียนการสอนที่เน้นการประยุกต์ใช้
2) หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต	1	ทฤษฎี การจัดการศึกษาแบบโมดูล และ
3) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	1	พัฒนาทักษะทางด้านการวิจัยและเผยแพร่
4) หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการ	1	ผลงานวิจัย มีการนำนักศึกษาไปแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในต่างประเทศ เพิ่มประสบการณ์การ เรียนการสอนและการวิจัยในต่างประเทศ มี ส่วนในการสร้างผลงานวิจัยให้กับคณะ

ส่วนที่ 2

สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อทิศทางในอนาคตของสถาบันอุดมศึกษาและ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2.1 สภาพแวดล้อมและปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุดมศึกษา

ข้อมูลจากแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564 – 2570 ได้ชี้ให้เห็นว่าวิวัฒนาการต่อการพัฒนาระบบอุดมศึกษามีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการอยู่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดคุณภาพที่เป็นมาตรฐานเหมาะสมกับการยกระดับกำลังคนของประเทศ เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในสังคม รวมถึงการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับอุตสาหกรรมและบริการ เพื่อเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติ ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอุดมศึกษาจึงมีผลกระทบเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดโอกาสที่ท้าทายให้อุดมศึกษาเป็นกำลังหลักต่อการขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมในหลายมิติ และอาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา หากอุดมศึกษายังคงล่าช้าไม่สามารถรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงจะประสบกับดักสภาพปัญหาที่เข้ามามีผลกระทบได้ ดังนั้นภายใต้สภาพแวดล้อมในปัจจุบันจึงต้องวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบทั้งจากภายในและภายนอก เพื่อเตรียมรับมือและสร้างโอกาสให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

ปัจจัยภายนอก:

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสังคม สะท้อนผลกระทบต่ออุดมศึกษาอย่างเห็นได้ชัดเนื่องจากอัตราการเกิดของประชากรไทยที่ลดลงต่อเนื่อง จากผลการจัดอันดับ Human Capital Index 2016 ของ WEF ประเทศไทยถูกจัดอันดับที่ 48 จาก 130 ประเทศ เมื่อเทียบกับขนาดและข้อมูลเชิงคุณภาพกับนานาชาติแล้ว สะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพของประชากรไทยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งยังต้องการการพัฒนา อีกทั้ง ประเทศไทยกำลังสูญเสียกำลังแรงงานออกจากระบบการทำงานอย่างรวดเร็ว ทำให้ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบอุดมศึกษาในแง่ประชากรในวัยอุดมศึกษามีจำนวนลดลงจนกระทบต่อต้นทุนและรายได้ในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา และรูปแบบการจัดการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงไป โดยมุ่งเน้นการสร้างบัณฑิตยุคใหม่ให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้นตอบโจทย์ภาคอุตสาหกรรม บริการและสังคมเพื่อทดแทนแรงงานที่ขาดแคลนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประกอบกับแนวโน้มและโอกาสทางเศรษฐกิจของประเทศ แม้จะพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากประเทศด้อยพัฒนาเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูงในปี พ.ศ. 2558 แต่สภาพปัญหาที่เรื้อรัง อาทิ การกระจุกตัวของทรัพยากรอยู่ในพื้นที่เขตเมืองประชากรส่วนใหญ่ขาดโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรจนเกิดการเคลื่อนย้ายกลุ่มคนเข้าสู่สังคมเมืองการเร่งรัดพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเมืองสิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังประสบกับปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจจาก

ความไม่เข้มแข็งของปัจจัยภายในประเทศ รวมทั้งผลกระทบทางเศรษฐกิจของโลกยังคงเป็นตัวกีดกันความก้าวหน้า อันเนื่องมาจากเศรษฐกิจของประเทศยังต้องพึ่งพาการส่งออกและการเข้ามาลงทุนในภาคอุตสาหกรรมของนักลงทุนต่างชาติ ทำให้ต้องเผชิญการแข่งขันเพื่อแย่งชิงการลงทุนโดยเฉพาะในกลุ่ม CLMV ซึ่งมีต้นทุนต่อปัจจัยการผลิตต่ำกว่าประเทศไทย จากสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจจึงเป็นโจทย์ท้าทายให้ประเทศไทยก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางเพื่อยกระดับการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้นเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสู่ยุค 4.0 โดยใช้กลไกการสร้างและพัฒนาเทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม ควบคู่กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพสูงขึ้น มีความเป็นสากล เป็นที่ยอมรับเมื่อเทียบเคียงสมรรถนะกับประเทศต่าง ๆ ในโลก เพื่อใช้เป็นปัจจัยทดแทนการสูญเสียข้อได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงาน บทบาทอุดมศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการผลิตกำลังคนและเป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม

การเข้ามาของกระแสโลกาภิวัตน์เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา และการสร้างบทบาทในเวทีโลกอีกหลาย ๆ มิติของไทย ซึ่งส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการประชาชนพลเมืองเทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารไปทั่วทุกมุมโลก อันเป็นคำจำกัดความของคำว่า “โลกไร้พรมแดน” และทุกประเทศในโลกได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงต่อปัจจัยนี้เป็นอย่างยิ่ง

การจัดอันดับความเป็นโลกาภิวัตน์ของประเทศต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2560 ของ KOF Swiss Economic Institute (องค์ประกอบความเป็นโลกาภิวัตน์ 3 มิติ คือสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง) จัดให้ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 44 จาก 207 สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยมีขีดความสามารถในการรองรับการเคลื่อนย้ายประชากร ทรัพยากร การลงทุน มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมในเวทีโลก ซึ่งสร้างแรงกดดันให้การจัดการศึกษาเป็นอย่างมากต่อบทบาทความเป็นนานาชาติให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น โดยมีการจัดอันดับการศึกษาระดับอุดมศึกษาผ่านตัวชี้วัดที่เป็นสากลสะท้อนมิติการพัฒนาของอุดมศึกษาในแต่ละประเทศ ส่งผลต่อแนวทางการผลิตและพัฒนาคนในประเทศ เช่น กระแส 21st Century Skills และอิทธิพลของดิจิทัลและเทคโนโลยี (Digitization) รูปแบบการใช้ชีวิตแบบปัจเจกบุคคล (Individualization) และการอยู่โดยพึ่งพาอาศัยกัน (Commonization) อุดมศึกษาจึงต้องปรับตัวเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพแข่งขันได้ในตลาด แรงงานโลกอย่างแท้จริง และส่งเสริมให้เกิดการเคลื่อนย้ายกำลังคนอุดมศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ องค์ความรู้ เทคโนโลยีตลอดจนความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้นำกลับมาพัฒนาประเทศ

จากปัจจัยแวดล้อมภายนอกในข้างต้นจะตระหนักได้ถึงถึงความสำคัญของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีภายในประเทศที่ต้องปรับเปลี่ยนสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 (Industry 4.0 ประกอบด้วย Cyber-Physical System Internet of Things และ Cloud Computing) เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง โดยภาคอุตสาหกรรมไทยได้จำแนกกลุ่มอุตสาหกรรมในปัจจุบัน

ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ตามมูลค่าทางเศรษฐกิจและแนวโน้มการเติบโตในอนาคต ได้แก่ กลุ่ม First S-Curve กลุ่ม New S-Curve และกลุ่มอุตสาหกรรมที่ควรปฏิรูปใช้เทคโนโลยีแบบเดิมและการเติบโตมีจำกัด ซึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมนี้จะเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) และเป็นเครื่องมือในการผลักดันให้ประเทศก้าวเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีทำงานของภาคธุรกิจ ความต้องการเชื่อมโยงฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) การขยายตัวของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตการปรับรูปแบบเศรษฐกิจของประเทศเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) และการเรียนรู้ผ่านสังคมดิจิทัล (Digital Society) ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมยังคงมีนัยต่อการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะความรู้ใหม่ ๆ รองรับการเปลี่ยนผ่านสู่การใช้เทคโนโลยีแบบบูรณาการศาสตร์ขั้นสูงขึ้น รวมถึงการกำหนดกลุ่มอาชีพใหม่ของคนยุคใหม่ให้ตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าของเทคโนโลยียังเป็นโอกาสในการเพิ่มช่องให้ประชาชนทุกวัยได้เข้าถึงการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำจากมิติรายได้และมีมิติเชิงพื้นที่กระทบต่อทิศทางการผลิตกำลังคนของอุดมศึกษา ซึ่งจะต้องผลิตบัณฑิตให้มีทักษะอาชีพตรงกับความต้องการของตลาดงาน

ส่วนการปรับเปลี่ยนบทบาทภาครัฐภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ซึ่งกำหนดให้รัฐบาลจัดทำยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปีและดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ รวมถึงด้านการศึกษาเพื่อเป็นหลักประกันแนวทางพัฒนาของประเทศให้เกิดทิศทางที่ชัดเจน ส่งผลให้บทบาทการศึกษาได้เปลี่ยนแปลงไปโดยให้ความสำคัญกับการปฏิรูประบบการศึกษา โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนที่กว้างวัยมีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ที่ควรมีในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนซึ่งต้องครอบคลุมถึงการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong learning) การผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด แรงงาน การยกระดับสถาบันการศึกษาเพื่อเทียบเคียงกับนานาชาติ การใช้การศึกษาเข้าลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพลิกโฉมการศึกษาด้วยระบบดิจิทัล (Digitalization for Educational and Learning Reform) และการบริหารการจัดการศึกษาภายใต้หลักธรรมาภิบาล บทบาทของอุดมศึกษาภายใต้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมยังคงทำหน้าที่เป็นหัวรถจักรของการพัฒนาประเทศ (New Growth Engines) โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนให้มีคุณลักษณะและทักษะที่พึงประสงค์ (Desired Characteristics) มุ่งเป้าผลิตกำลังคนให้ตอบสนองความต้องการของประเทศ และใช้องค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศ ลดความซ้ำซ้อนทางกลไกภาครัฐและบริหารอุดมศึกษาภายใต้หลักธรรมาภิบาลโดยถ่วงดุลอำนาจระหว่างหน่วยกำกับดูแล (Regulator) กับหน่วยงานผู้ให้บริการ (Providers)

ปัจจัยภายใน :

จากคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษาเป็นมุมมองที่สะท้อนให้เห็นความสำเร็จและ
ไม่สำเร็จของการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมด้านผู้เรียน การวิจัยและนวัตกรรม การบริการวิชาการแก่
สังคม และการบริหารจัดการสถาบันซึ่งในเบื้องต้นสามารถวิเคราะห์คุณภาพบัณฑิต จากรายงาน
สภาพปัญหาแรงงานของสถานประกอบการที่ต้องการใช้บัณฑิตแต่ไม่สามารถคัดเลือกได้
แต่ขณะเดียวกันยังคงปรากฏอัตราว่างงานของบัณฑิตอยู่ จึงสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาช่องว่างระหว่าง
ระดับความสามารถของบัณฑิตกับความต้องการของสถานประกอบการอีกทั้ง นายจ้างยังมีมุมมอง
ต่อคุณสมบัติของบัณฑิตที่ยังขาดทักษะคนและสังคม (Soft Skills) โดยเน้นความรับผิดชอบต่อสังคม
และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการวิจัย พบว่า
สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งการผลิตผลงานวิจัยทาง วิชาการรวมถึงการนำงานวิจัยไปถ่ายทอดเพื่อใช้
ประโยชน์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ยังกระจุกตัวอยู่เพียงบางสถาบันและในขณะเดียวกันบางสถาบันไม่มี
ผลงานในระดับนานาชาติเลย ประกอบกับมีปัญหาความสมดุลระหว่างภาระงานวิจัยกับภาระงานสอน
ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา อีกทั้ง ศักยภาพด้านการวิจัยยังคงเป็นอุปสรรค ภายได้
กระแสโลกาภิวัตน์ที่ส่งต่อการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้เกิดการแข่งขันในระดับสากลหรือนานาชาติมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ผลการจัดอันดับ (University Ranking) ของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน
เวทีโลกเป็นส่วนสะท้อนคุณภาพได้เช่นกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์อันดับมหาวิทยาลัยในโลก พบว่า อันดับ
มหาวิทยาลัยไทยมีแนวโน้มลดลงจากการจัดอันดับของ QS และTHE แต่ในบางสาขาวิชามีแนวโน้ม
อันดับที่ดี

แม้ว่าการเข้าถึงบริการอุดมศึกษาสามารถวิเคราะห์จากอัตราการเข้าเรียนใน
ระดับอุดมศึกษา (Gross Higher Education Enrollment Rate) โดยหมายถึงอัตราส่วนของจำนวน
นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษา (ไม่จำแนกอายุ) ต่อจำนวนประชากรรวมของประเทศ อายุ
18 - 22 ปี ของคนไทย พบว่าการเข้าถึงบริการอุดมศึกษามีสัดส่วนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศใน
ภูมิภาคและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ในระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง
โครงสร้างประชากรจะทำให้จำนวนนักศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่องส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาต้อง
แข่งขันกันดึงดูดผู้เรียนมากขึ้น ประกอบกับเผชิญความเสี่ยงทางการเงิน

อย่างไรก็ตาม ความเท่าเทียมและความเป็นธรรมยังคงเป็นปัญหาเนื่องจากนักศึกษาจาก
ครอบครัวรายได้สูงมักเรียนเก่งและได้รับโอกาสเรียนในสถาบันอุดมศึกษาคุณภาพสูงของรัฐซึ่งมี
ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาน้อยกว่า โดยภาครัฐให้การสนับสนุนนักศึกษาจากครอบครัวผู้มีรายได้น้อยด้วย
กลไกกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) แต่กลไกดังกล่าวยังคงประสบปัญหาจากการไม่มีงานทำ
หรือทำงานต่ำระดับ ซึ่งค่าตอบแทนไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพทำให้ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ยืมเพื่อ
การศึกษา จึงกลายเป็นปัญหาเกี่ยวพันระหว่างภาระทางงบประมาณแผ่นดินและอุปสรรคกีดกัน
โอกาสการเข้าถึงการศึกษา รวมถึงสะท้อนว่าคุณภาพการจัดการศึกษาไม่สามารถยกระดับคุณภาพ

ชีวิตได้อย่างที่ควรเป็นในส่วนของจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการในระดับอุดมศึกษายังคงมีปัญหาด้านการวางระบบสนับสนุนผู้พิการและความเข้าใจของบุคลากรผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้เกิดความเป็นธรรมและเท่าเทียมกันกับนักศึกษาปกติ

ประสิทธิภาพการบริหารของทั้งระบบอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษายังเป็นประเด็นที่สำคัญต่อการพัฒนาเช่น ระบบการวางแผนต้องสอดคล้องกับระบบการจัดสรรงบประมาณ ขาดระบบประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานในระบบอุดมศึกษาทำให้ไม่สามารถชี้ให้เห็นความสำเร็จของการจัดการอุดมศึกษาทั้งระบบได้ ในส่วนของระบบฐานข้อมูลสารสนเทศยังขาดคุณภาพที่ดีที่ถูกต้องและทันสมัยเป็นปัจจุบัน ขาดการวิเคราะห์ดัชนีวิเคราะห์ ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต ตลอดจนความสูญเสียค่าทางการศึกษา ขาดระบบการประเมินผลด้านการวิจัยในภาพรวมของประเทศ ระบบการจัดสรรงบประมาณไม่สามารถสร้างเงื่อนไขในการกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาประสิทธิภาพบนฐานทรัพยากรที่มีต้นทุนอย่างเหมาะสม รวมถึงขาดการวางแผนด้านกำลังคนในแต่ละสาขาวิชา สะท้อนว่าระบบบริหารของสถาบันอุดมศึกษามีลักษณะอ่อนแอปรับตัวล่าช้า ไม่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกาภิวัตน์

การตอบสนองกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นความท้าทาย ของอุดมศึกษาไทยที่ต้องเผชิญหน้าการแข่งขันทางเศรษฐกิจและสังคมของโลกที่เฉียบพลันและรุนแรง ด้วยการพัฒนาความเป็นนานาชาติของการอุดมศึกษา (Internationalization of Higher Education) ตามแนวทางสากล เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่อุดมศึกษาในการผลิตกำลังคนที่มีทักษะและสมรรถนะได้ตรงกับความต้องการแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไปและรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี การปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาให้เป็นนานาชาติมากขึ้น สร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในรูปแบบการร่วมลงทุน หรือจัดทำข้อตกลงเพื่อจัดการศึกษาร่วมกัน หลักสูตรและมาตรฐานระดับสากล มีนโยบายที่ดึงดูดและสนับสนุนผู้เรียน ผู้สอน และผู้ให้บริการด้านการศึกษา (Education Service Provider) จากนานาชาติ ยังคงเป็นกระบวนการที่ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการผลักดันการผลิตงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ และเชื่อมโยงองค์ความรู้ทาง วิชาการไปสู่การทำงานจริงทั้งในภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคบริการ ตลอดจนชุมชนและประชาสังคม เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถร่วมกันขับเคลื่อนประเทศได้ตามเป้าหมาย

2.2 วิฤตและความท้าทายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันและอนาคต ทั้งในเรื่องระบบเศรษฐกิจ การแข่งขันเทคโนโลยีนโยบายทางการเมือง สภาพแวดล้อมทางสังคมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ทำให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความสลับซับซ้อน (Complexity) และความคลุมเครือ (Ambiguity) เหล่านี้หรือที่เรียกว่า “VUCA World” รวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านนวัตกรรมอย่างพลิกผัน (Disruptive Innovation) เป็นตัวเร่ง และบีบบังคับให้การบริหารของมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง อาทิ

1. การจ้างงาน และอาชีพที่เปลี่ยนไป ทำให้ความสนใจและรูปแบบการเรียนรู้เปลี่ยนไป เป็นผลทำให้จำนวนนักศึกษาลดลงทุกมหาวิทยาลัย
2. นโยบายของรัฐบาลในการสนับสนุนงบประมาณแก่มหาวิทยาลัยลดลง จากการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ทำให้ต้องเลี้ยงตัวเองมากขึ้น และรูปแบบการบริหารงบประมาณของรัฐเปลี่ยนแปลง เช่น การมี พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลัง ตลอดจน พ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้าง อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการ และการใช้งบประมาณที่ไม่มีความยืดหยุ่น
3. สถานการณ์ความรุนแรงในชายแดนใต้ยังเป็นปัญหาที่ทำให้คนทั้งภายในและ ภายนอกประเทศ ขาดความมั่นใจเรื่องความปลอดภัย โอกาสของบุคลากรที่มีความสามารถ และนักเรียน นักศึกษาที่สนใจจะทำงานหรือเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ก็อาจจะตัดสินใจไปศึกษาที่อื่น
4. ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในภาคใต้โดยเฉพาะผลผลิตทางการเกษตรของภาคใต้ ราคาตกและผันแปร โอกาสที่จะสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นก็เป็นไปได้ยาก และเป็นปัญหาที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยลงไปช่วยมากขึ้น ปัญหาที่มากและสะสมของพื้นที่ทำให้มหาวิทยาลัยต้องใช้สรรพกำลังมากและอาจไปลดทอนงานด้านอื่น ๆ
5. งานวิจัยและนวัตกรรม และงานบริการวิชาการยังไม่สร้างประโยชน์ให้กับมหาวิทยาลัย และสังคมเท่าที่ควร ไม่สามารถตอบโจทย์ปัญหาและการพัฒนาของภาคใต้ประเทศ และโลกได้

ส่วนที่ 3

สภาพความท้าทายของคณะวิทยาการจัดการ

ข้อมูลในส่วนนี้ มาจากการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการระยะ 20 ปี เมื่อวันที่ 19 - 26 พฤศจิกายน 2564 คณะวิทยาการจัดการ ร่วมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากคณาจารย์ บุคลากรภายในคณะจากทุกหน่วยงาน ได้ร่วมพูดคุยและสะท้อนมุมมองในอนาคต เพื่อนำมาปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์คณะวิทยาการจัดการ ระยะ 20 ปี ณ ห้องประชุม 215 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นอกจากนี้ ยังมาจากการจัดโครงการทบทวนแผนยุทธศาสตร์คณะวิทยาการจัดการระยะ 20 ปี เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565 ณ ห้องประชุม Sea Sun อุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กิจกรรมครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแผนให้เป็นไปในทิศทางและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาคณะ โดยอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีการสรุปผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา และความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ซึ่งในครั้งนี้ ทีมบริหารคณะ รวมทั้ง ผู้อำนวยการหลักสูตร หัวหน้าสาขาวิชา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย หัวหน้างาน และบุคลากร ร่วมกัน ขับเคลื่อนการจัดแผนและทบทวนแผนปฏิบัติงานในปีที่ผ่านมา

ผลสรุปจากการระดมความคิดเห็น สามารถสรุปความท้าทายและทิศทางในอนาคตของ คณะวิทยาการจัดการได้ดังต่อไปนี้

3.1 ความท้าทายของคณะวิทยาการจัดการ

3.1.1 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

- ระบบต่าง ๆ ของคณะ ยังไม่มีศูนย์รวมข้อมูล หลักสูตร และขั้นตอนต่าง ๆ ยังกระจัดกระจาย ซึ่งทำให้เกิดปัญหาเมื่อนักศึกษาติดต่อสอบถาม เพราะไม่สามารถให้คำตอบได้ อย่างชัดเจนแบบเบ็ดเสร็จ

- นักศึกษาบางหลักสูตรที่มีค่าธรรมเนียมการศึกษาสูงกว่าหลักสูตรปกติ เช่น หลักสูตร BBA มีความคาดหวังต่อการได้รับบริการที่แตกต่างมากกว่าหลักสูตรอื่น อย่างไรก็ตาม หลักสูตร BBA ยังไม่ถูกมองเป็นหน่วยงานหนึ่งของคณะ เช่น หากมีกิจกรรมทุนการศึกษา หรือโครงการส่งเสริม นักศึกษาไปต่างประเทศ ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษา BBA มีโอกาสได้รับการสนับสนุนด้วย

- คณะยังขาดมุมมองที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา โดยเน้นการพัฒนาครูอาจารย์และ บุคลากรมากกว่า จึงควรเพิ่มงบประมาณสำหรับการพัฒนานักศึกษาให้มากขึ้น

- คณะยังขาดจุดขาย โดยเฉพาะคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถสูง คณะควรสร้าง ชูเปอร์สตาร์ภายในคณะ โดยปัจจุบันมองว่าคณะยังขาดการนำเสนอที่เป็นระบบและทันสมัย

- ขาดการประชาสัมพันธ์ความสามารถ ความเชี่ยวชาญของอาจารย์ บุคลากร และ นักศึกษา เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ให้กับคณะ โดยเฉพาะนักศึกษา ความสำเร็จของนักศึกษาไม่ใช่

มาจากการประกวดในเวทีต่าง ๆ แต่มีนักศึกษาที่เก่งอยู่แล้วควรได้รับโอกาสให้แสดงศักยภาพหรือใช้สร้างเป็นจุดขายที่สอดคล้องกับคณะทางด้านบริหาร เช่น นักศึกษาที่จำหน่ายสินค้าออนไลน์และประสบความสำเร็จ แต่ไม่ได้ส่งตนเองเข้าประกวด

- หลักสูตรขาดการวางแผนล่วงหน้า โดยเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรในรูปแบบโมดูลในอนาคต ควรมีการวางแผนแต่ละโมดูลล่วงหน้าเพราะต้องมีขั้นตอนการทำงานที่หลายขั้นตอน และต้องประชาสัมพันธ์ และส่งผลถึงความนิยมในการเข้ามาศึกษาของบุคคลภายนอก

- ระบบทรานสคริปกิจกรรมนักศึกษา ยังไม่ทราบผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน เนื่องจากไม่มีการประเมินผล ว่านักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมตามจำนวนที่กำหนดครบถ้วนจะทำให้นักศึกษาได้ประโยชน์อย่างไรอย่างเป็นรูปธรรม

- การพัฒนาระบบในปัจจุบัน ยังไม่ครอบคลุมถึงระดับบัณฑิตศึกษา ควรมีการเชิญเข้าร่วมประชุมเพื่อแชร์ข้อมูลร่วมกัน เนื่องจากต้องใช้ระบบเดียวกัน และควรเปิดระบบให้บัณฑิตศึกษาสามารถใช้ร่วมกันได้

- คณาจารย์ในคณะยังไม่เปิดใจในเรื่องการเผยแพร่เนื้อหาการสอน และกังวลในเรื่องของลิขสิทธิ์ ทำให้เป็นความท้าทายในการพัฒนาระบบ MOOC

3.1.2 ด้านวิจัยและบริการวิชาการ

- คณาจารย์ยังไม่มีตีพิมพ์ผลงานมากนัก โดยเฉพาะผลงานวิชาการในระดับนานาชาติ อาจเนื่องด้วยข้อจำกัดด้านภาษาที่ใช้ และความแม่นยำของสถิติที่เลือกมาใช้ในการเขียนบทความ

3.1.3 ด้านปฏิบัติการ

- คณะยังขาดระบบสารสนเทศที่เชื่อมโยงกัน ควรมีจุดรวมเพื่อความสะดวกในการใช้งาน และนำไปใช้ประโยชน์ได้

- คณะยังสื่อสารกับบุคลากรไม่มากเพียงพอ ทำให้ขาดความเข้าใจร่วมกัน และมองไม่เห็นเป้าหมายปลายทางร่วมกัน โดยเฉพาะ AACSB

- มหาวิทยาลัยยังคงติดกับดักกับความเป็นราชการ แต่ขาดความยืดหยุ่นในการเป็นมหาวิทยาลัยในการกำกับ เช่น กฎระเบียบ ความสามารถของบุคลากรที่หลายหลาย ไม่จำเป็นต้องไปเป็นในแนวทางเดียวกันแต่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยในทิศทางของตัวเอง จึงควรมีการปลดปล่อยตามความจำเป็นและเร่งด่วน

- คณะยึดถือกฎระเบียบมากเกินไป ทำให้ไปถึงเป้าหมายล่าช้า ทั้งที่คาดหวังกับการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ

- คณะยังไม่มีกิจกรรมร่วมกับศิษย์เก่าที่ชัดเจน คณะจึงควรใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลศิษย์เก่าในเรื่องสถานประกอบการเพื่อต่อยอดการสร้างเครือข่ายในอนาคต

- การบริหารยังไม่สอดคล้องกับนโยบาย และขาดความต่อเนื่อง เช่น ขาดการวางแผนกำลังคนก่อนเกษียณ การวางแผนให้สอดคล้องกับงาน ยังขาดเวทีการประชุมสายวิชาการและสายสนับสนุนที่ควรมีการประชุมร่วมกัน

- คณะไม่มีความมั่นคงต่อเนื่องในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การขอตำแหน่งที่สูงขึ้น บริษัทจำลอง AACSB, EdPEX 200 เป็นต้น ไม่มีความเด็ดขาด

- คณะยังขาดการติดตาม การสื่อสาร และการสะท้อนกลับจากบุคลากร

- การแบ่งโครงสร้างการทำงานไม่ชัดเจน และมีความซ้ำซ้อน โดยเฉพาะระบบการจัดเก็บข้อมูล ยังมีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับผู้รับผิดชอบ ทำให้บางครั้งเก็บข้อมูลซ้ำกัน

3.1.4 ด้านบุคลากร

- งบประมาณในการพัฒนาบุคลากรของคณะลดลง ในขณะที่ความคาดหวังต่อตัวอาจารย์มีความเพิ่มขึ้น

- การทำกิจกรรมของคณะ หรือการออกคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรเป็นคณะทำงานต่าง ๆ มักมีการกำหนดบุคคลล่วงหน้า ไม่เปิดโอกาสให้คนใหม่ ๆ ซึ่งจะมีผลต่อคะแนนประเมิน บุคคลที่ไม่ได้ถูกเลือกกลับกลายเป็นคนทำงานไม่เก่ง โดยไม่กระจายโอกาสให้บุคลากรอย่างทั่วถึง

- คณะควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อรองรับนักศึกษาชาวต่างชาติ ปัจจุบันไม่สามารถสื่อสารได้

- คณะมีความเหลื่อมล้ำระหว่างบุคลากรสายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุน เช่น อาจารย์ไม่ต้องลงเวลา หรืออาจารย์บางท่านไม่เข้าคณะเลย ควรให้เหตุผลชี้แจง และเป็นลายลักษณ์อักษร

- งานบริหารทรัพยากรบุคคลปัจจุบันยังคงทำงานในลักษณะเอกสาร ทั้งที่ควรจะเป็นบทบาทเชิงรุกเหมือนบริษัทเอกชน ตั้งแต่การรับเข้า การทำแผนพัฒนาบุคลากร การยกย่องเชิดชู และกระบวนการสร้างความก้าวหน้าแก่บุคลากร

- ความก้าวหน้าของบุคลากร โดยเฉพาะสายสนับสนุน ควรมีผู้แนะนำ มีขั้นตอนให้เห็นอย่างชัดเจน และสามารถติดตามได้เพื่อให้บุคลากรขอตำแหน่งในระดับสูงได้มากขึ้น

- คณะยังไม่สะท้อนการทำงานที่เป็นธรรมาภิบาลมากนัก เช่น ตำแหน่งหัวหน้างาน ควรมีการสอบเพื่อมารับตำแหน่งหัวหน้างาน

- การประเมินผล โดยเฉพาะคะแนน 16 คะแนน การแต่งตั้งคำสั่งคณะทำงาน การระบุคะแนน ควรมีระบบการบันทึก การให้คะแนนแต่ละหัวข้อ ควรแบ่งเป็นหมวด ๆ และกำหนดขอบเขตแต่ละหมวดให้ชัดเจนเพื่อนำมาใช้รวบรวมเป็นคะแนนได้ในภายหลัง

- คณะยังขาดความจริงจัง หรือบทลงโทษแก่คนที่กระทำความผิด หรือไม่ปฏิบัติงานเต็มความสามารถ

- คณะยังมีความหลากหลาย และความเป็นตัวตน การแบ่งแยก ทำให้เวลาทำงานภาพรวมของคณะยังคงแบ่งแยกกัน

- คณะมีการจัดประชุมมากเกินไป โดยเฉพาะสายบริหาร ในขณะที่แนวนโยบายการบริหารยังขาดการสื่อสาร ทำให้บุคลากรขาดความชัดเจน ไม่ได้รับรู้อย่างทั่วถึง

3.2 ข้อเสนอของคณะกรรมการอำนวยการประจำคณะวิทยาการจัดการ

การประชุมคณะกรรมการอำนวยการประจำคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ครั้งที่ 1/2565 วันจันทร์ที่ 3 ตุลาคม 2565 ณ ห้องประชุม 215
คณะวิทยาการจัดการ โดยประกอบด้วย

1) รองอธิการบดีฝ่ายกฎหมายและบริการวิชาการ	ประธานกรรมการ
2) รองศาสตราจารย์ ดร.กรไชย พรลภัสสรกร	กรรมการ
3) นายธนวัฒน์ พูนศิลป์	กรรมการ
4) นางมรกต กุศลธรรมโยธิน	กรรมการ
5) นายอำพล พงศ์สุวรรณ	กรรมการ
6) คณบดีคณะวิทยาการจัดการ	กรรมการและเลขานุการ
7) รองคณบดีฝ่ายยุทธศาสตร์และบัณฑิตศึกษา	ผู้ช่วยเลขานุการ

มีข้อเสนอแนะต่อทิศทางการพัฒนาคณะวิทยาการจัดการ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ของคณะที่กำหนดไว้ยังมีความทันสมัย แต่รายละเอียดสามารถปรับไปตามสถานการณ์ได้ เห็นด้วยกับการสร้างความเข้มแข็งหรือความเป็นเลิศทางวิชาการ เพราะนักศึกษาควรมีพื้นฐานที่ดีในด้านความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ (ability to learn) เช่น ด้านการนำเสนอ ด้านการเขียน และด้านการพูดคุย ซึ่งมีความจำเป็นอย่างมากในคณะด้านบริหารธุรกิจ

2. ยุทธศาสตร์ของคณะที่กำหนดไว้สามารถตอบโจทย์ชุมชน จังหวัด และประเทศชาติได้ ควรเพิ่มรายละเอียดในเรื่องของนโยบายสาธารณะ องค์ความรู้ ความเข้าใจกับบุคลากรภาครัฐซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากคณะเป็นหน่วยงานทางวิชาการที่มีวิสัยทัศน์สู่ความเป็นเลิศทางด้านนักบริหารมืออาชีพ ถ้าสามารถนำองค์ความรู้วิชาการไปสู่สังคม ไปสร้างองค์ความรู้ให้กับบุคลากรภาครัฐให้มีความเข้าใจในแก่นแท้ของนโยบายสาธารณะและการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติตามภาระหน้าที่ของแต่ละองค์กรให้เป็นนักบริหารมืออาชีพได้ ซึ่งจะเป็นส่งเสริมทักษะการพัฒนาของทางคณะอีกทางหนึ่ง

3. การพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งแบ่งเป็นเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจในเมือง เศรษฐกิจฐานรากที่ผ่านมาคณะได้ลงพื้นที่ชุมชนอยู่แล้ว แต่ควรโฟกัสในเรื่องการให้ความรู้ทางวิชาการคือเรื่องการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน มหาวิทยาลัยควรให้ความช่วยเหลือด้านความรู้ การเพิ่มมูลค่า การท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งเนื่องจากชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่ามหาศาลอยู่แล้ว แต่บางครั้งชุมชนคิดไม่ออกว่าจะเพิ่มมูลค่าของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างไร รวมถึงผลิตภัณฑ์ชุมชน องค์ความรู้ทางวิชาการ เรื่องของการตลาด ออนไลน์ การสร้างเครือข่าย แหล่งทุน ซึ่งตรงส่วนนี้

คณะได้ออกแบบไว้อย่างชัดเจนอยู่แล้ว สำหรับเศรษฐกิจในเมือง โดยเฉพาะเมืองหาดใหญ่ เมืองสงขลา ควรหาจุดขายใหม่ ๆ คณะควรหาจุดเด่นของเมืองตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคตที่จะสามารถนำมาสร้างมูลค่า สร้างเป็นแลนด์มาร์ก (Landmark) ดึงนักท่องเที่ยวให้มาเยือน จังหวัดสงขลา คณะควรนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับชุมชนภาครัฐ ภาคเอกชน สภาหอการค้า สมาอุตสาหกรรม โดยการนำผลงานวิจัยไปบูรณาเพื่อที่จะขับเคลื่อนจุดเด่นของเมืองใหม่ได้

4. เรื่องที่สำคัญมากสำหรับเศรษฐกิจในเมือง คือ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ Creative ใหม่ ๆ นักคิดใหม่ ๆ โดยเฉพาะผู้ประกอบการรุ่นใหม่ YEC หอการค้า ถ้าทางคณะสามารถไปเชื่อมและเดินไปพร้อมกับหน่วยงานดังกล่าวตามความถนัดของคณะ ในการให้องค์ความรู้ งานวิจัย นวัตกรรม และเอา Creative เข้ามาและส่งต่อให้กับหน่วยงานราชการหรือภาคเอกชนที่เป็นหน่วยงานหลักซึ่งจังหวัดก็มีความต้องการ

5. งานวิจัย ต้องการงานวิจัยเฉพาะทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัด ชุมชน ประเทศ เน้นการพัฒนาจังหวัด ผลงานวิจัยที่ออกมาสามารถนำไปขับเคลื่อนจังหวัดเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจกำหนดนโยบายจังหวัดได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ งานบริการวิชาการ หลักสูตรที่จัดอบรม ก็สามารถตอบโจทย์ทุกมิติและเตรียมคนเข้าสู่สังคมได้เป็นอย่างดี

6. นโยบายเฉพาะการเป็น MICE City และ Sport City ปัจจุบันคณะได้ช่วยเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดสงขลาให้เป็นเมือง MICE City รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากอธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา และรองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา ในการยกระดับมาตรฐาน MICE City สู่ระดับภูมิภาคต่อไป สำหรับ Sport City ต้องการให้มหาวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนไปสู่การเป็น Sport City และ MICE City เพื่รองรับการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย โดยเฉพาะ Smart City มหาวิทยาลัยต้องลงไปให้องค์ความรู้กับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ในการขับเคลื่อนและพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ทันสมัยสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ

7. คณะควรเป็นศูนย์กลางทางวิชาการให้กับทุกภาคส่วนในจังหวัดสงขลา เพราะมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยของคนภาคใต้ สร้างความภาคภูมิใจ เป็นมหาวิทยาลัยของคนสงขลา ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสงขลา ผู้บริหารของจังหวัดมีความใกล้ชิดกับมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจึงเป็นมันสมองในการพัฒนาจังหวัดที่จะทำให้ผู้บริหารจังหวัดสามารถตัดสินใจกำหนดนโยบายของจังหวัดและตอบโจทย์ได้มากที่สุด และเป็นศูนย์กลางบริหารงานของจังหวัดสร้างนักบริหารมืออาชีพให้กับองค์กรภาครัฐและเอกชน

8. คณะประสบความสำเร็จด้านบริการวิชาการเป็นอย่างสูง คณะควรเป็น Excellence Center ทางด้านวิชาการให้กับหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ดังนั้นควรมีวิธีการผลักดันให้ KPI บางตัวให้สูงขึ้น เพื่อป้องกันถึงศักยภาพและความสำเร็จของคณะ เช่น

ตำแหน่งทางวิชาการของคณะค่อนข้างน้อย เป็นไปได้ไหมในอนาคตควรผลักดันให้บุคลากรสายวิชาการให้มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ทุกคน

9. ส่วนใหญ่คณะจะมุ่งเป้าไปที่บริการวิชาการ ประเด็นที่ยังไม่เห็นแต่ต้องการให้เกิดคือเรื่องของการแข่งขันซึ่งบ่งบอกศักยภาพของคณะพอสมควรถึงแม้ไม่ 100% เช่น การผลักดันนักศึกษาเข้าร่วมแข่งขัน ดังนั้น คณะควรมีเป้าหมายในการผลักดันนักศึกษาทุกสาขาไปเข้าร่วมการแข่งขันให้ติด 1 ใน 5 หรือได้รับรางวัลชมเชยให้ได้ และควรให้รางวัลตอบแทนกับอาจารย์ที่พานักศึกษาไปแข่งขันแล้วได้รับรางวัล เช่น ให้ขึ้นเงินเดือน ให้การไปศึกษาดูงานกรณีพิเศษ หรือนักศึกษาที่ได้รับรางวัลคณะอาจจะให้เป็นทุนการศึกษาเรียนฟรี สิ่งเหล่านี้จะทำให้คนรู้จักคณะมากขึ้น พอวันหนึ่งเราเข้าตลาดงานจะง่ายมาก ตลาดงาน ม.อ. มีอยู่แล้ว แต่ยังไม่เห็นผลงานจากการเข้าร่วมการแข่งขันของนักศึกษา คณะควรมุ่งเป้าว่ามีการตลาดการแข่งขันอะไรบ้างที่นักศึกษาเราควรต้องไปแข่งขัน ซึ่งผลที่ตามมาจะส่งผลในภาพรวมต่อชื่อเสียงของคณะและการดึงนักศึกษาเข้ามาศึกษาต่อ

10. การตีพิมพ์ของอาจารย์ส่วนใหญ่อยู่ที่ proceeding กับ TCI ถ้าสามารถผลักดันอาจารย์ส่วนหนึ่งให้ไปด้วยกันกับการขอตำแหน่งทางวิชาการ จะแสดงถึงอัตลักษณ์คณะมากขึ้นและการอ้างอิง (Citation) ก็จะมีมากขึ้นด้วย อาจารย์ควรวางเป้าหมายว่าจะเน้นไปทางด้านใดซึ่งอาจจะมีหลายด้าน ควรเพื่อสร้างความโดดเด่นของอาจารย์ขึ้นจะได้ตอบโจทย์ Excellence คณะได้ ดังนั้น คณะควรสร้างแชมป์เขียนให้กับองค์กรไม่ว่าเป็นบุคลากรสายวิชาการหรือสายสนับสนุน

11. สมาคมศิษย์เก่าเป็นเรื่องสำคัญจะช่วยนำพาวงค์กรได้ กระแสศิษย์เก่าจะช่วยเหลือทำให้คณะเติบโตได้ ยังไม่เห็นในเรื่องความชัดเจนของนักศึกษาและความโดดเด่นด้านตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ คณะมีงานบริการวิชาการมากแต่ไม่ได้ถูกเผยแพร่ควรนำมาทำเป็นบริการวิชาการ Digest หรือ Research Digest ให้คนทั่วไปสามารถอ่านและเข้าใจง่ายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จะดีมาก

12. การสื่อสารองค์กรคณะทำได้ดี โดยเฉพาะในระดับภูมิภาคแต่ระดับชาติยังไม่เห็น ถ้าทำได้ดีจะมีชื่อเสียงและเจริญเติบโตได้ เป็นที่พึงของชุมชนและสังคมมากขึ้น

13. ทิศทางการพัฒนาคณะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์คณะทั้ง 4 ข้อ ภาคเอกชนมองว่าสถานการณ์โลกปัจจุบันเปลี่ยนแปลงเร็วมาก อุตสาหกรรมหรืองานที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจะเป็นงานที่สร้างมูลค่าด้วยนวัตกรรม เพราะฉะนั้นสิ่งที่ต้องคิดสำหรับบัณฑิตยุคใหม่ต้องเน้นในเรื่องของการสร้างสรรค์และนวัตกรรมจะมากิดอะไรขายแบบเดิม ๆ คงเป็นไปได้ เพราะเราเปลี่ยนจากสินค้าโภคภัณฑ์เป็นสินค้าเชิงนวัตกรรม สินค้าเชิงสร้างสรรค์ และจากโลกที่เป็นอุตสาหกรรมก็เปลี่ยนเป็นเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม จากโลกของการผลิตก็เป็นโลกของการให้บริการ การผลิตเต็มแล้วแต่ใครพัฒนาการให้บริการที่ดีกว่าตรงนี้สำคัญ ถ้าสามารถนำพลังศิษย์เก่ามาใช้เกิดประโยชน์ที่ทันสมัย การทำงานในโลกแห่งความเป็นจริงกับสิ่งที่อยู่ในหลักสูตรบางครั้งมันห่างกันไม่ทันเนื่องจากโลกเปลี่ยนแปลงเร็วมาก

14. การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติเป็นเรื่องสำคัญ เมื่อลงสู่การปฏิบัติยังไม่สามารถทำได้ หลายส่วนที่ภาครัฐดำเนินการยังไม่สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้ประชาชนอยู่ดีกินดี ประชาชนจนลงมีหนี้สินมากขึ้น ดังนั้นควรหันมามองระบบการศึกษาว่าเกิดความผิดพลาดอะไร

15. การสร้างมูลค่างานวิจัยและนวัตกรรมของมหาวิทยาลัย ภาคเอกชนพูดถึงเสมอว่างานวิจัยและนวัตกรรมที่สถาบันการศึกษาสร้างถูกนำมาต่อยอดในเรื่องเชิงเศรษฐกิจหรือเรื่องอื่น ๆ น้อย ภาคการศึกษาควรนำผลงานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับบริบทจังหวัดหรือภาค เช่น การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ การท่องเที่ยวมูลค่าสูง Medical Hub Spa & Wellness ยางพารา มูลค่าสูง ฮาลาล กระเทียม เป็นต้น ม.อ. สามารถทำได้ดีและเรื่องเหล่านี้สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจ แต่ยังไม่สามารถลงไปสู่ภาคเอกชน ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรนำผลงานวิจัยที่สำเร็จแล้วและสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับธุรกิจได้มาใช้กับภาคธุรกิจ ภาคเอกชนมองว่าสถาบันการศึกษาต้องมีส่วนในการขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจ ภาคการท่องเที่ยว และทุกสิ่งทุกอย่างของจังหวัด เพราะถือว่างานวิจัยเป็นเรื่องสำคัญ ต้องการให้มหาวิทยาลัยประสานต่อเรื่องฮาลาล ตอนนี้ทุกสถาบันการศึกษามาทำเรื่องฮาลาลแต่ชาวบ้านได้อะไรจากฮาลาล ขณะนี้ฮาลาลไปถึงไหน ภาคเศรษฐกิจได้มีศูนย์แปรรูปอาหารฮาลาล ส่งออกอาหารฮาลาลไหม หรือมีวัตถุดิบ เราสมมติว่าเราสร้างโรงงานฮาลาลไม่ได้ให้เป็นศูนย์วัตถุดิบเพื่อส่งออกฮาลาลให้ประเทศที่สามารถสร้างได้ การศึกษามารสร้างได้ไปมาเลเซีย อินโดนีเซียก็ได้ มูลค่าตรงนั้นมหาศาล อีกประเด็นหนึ่งที่ต้องการแลกเปลี่ยนคือสถาบันการศึกษาภาคเอกชน ภาครัฐ หากภาครัฐเน้นเรื่องอะไร มองในมิติไหน สถาบันการศึกษาและภาคเอกชนควรเน้นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะทำให้ประเทศเปลี่ยน บางครั้งวิจัยนานเกินไป วิจัยเสร็จแล้วก็ไม่รู้ว่าผลการวิจัยไปอยู่ที่ใดทำให้เป็นค่าเสียโอกาส เสียงบประมาณ

นักศึกษาปัจจุบันที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่ได้ต้องการเข้ามาดูดซับความรู้แต่ต้องสร้างให้ดูดซับความคิดสร้างสรรค์ในการนำความรู้ไปใช้ในประสบการณ์ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ต้องการความรู้ไปเป็นฐานเพื่อให้เกิดการคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน อาจารย์ต้องเป็นแหล่งคำถามไม่ใช่คำตอบ การบริหารในแต่ละรายวิชาต้องสร้าง Platform ในการลงมือทำ สิ่งที่ทำมาแล้วอาจจะต้องทำใหม่เพิ่มอีก หลังโควิด - 19 ทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีและนำเทคโนโลยีมาใช้ ดังนั้นการเอาเทคโนโลยีไปสู่ชุมชนให้เป็นเรื่องปกติไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่ข้อจำกัดของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ยังมองแบบองค์รวม ยังไม่เปลี่ยน Mindset จะต้องใช้เครื่องมืออะไรในการเปลี่ยนสิ่งเหล่านี้

ส่วนที่ 4

กรอบทิศทางและแผนการพัฒนาคณะวิทยาการจัดการ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2566 - 2585)

ทิศทางที่ 1 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย

ด้วยปัจจัยในสภาวะปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องเน้นการทำงานในลักษณะกลุ่มสาขาวิชา (Cluster) ซึ่งเน้นหลักการบูรณาการเพื่อให้แต่ละกลุ่มทำงานได้อย่างสอดคล้อง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้อย่างสม่ำเสมอ และผลิตบัณฑิตที่สามารถทำงานได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ จึงกำหนดมาตรการที่สำคัญ ดังนี้

1. สร้างบัณฑิตคุณภาพสูงแห่งศตวรรษที่ 21
2. บูรณาการหลักสูตรที่เอื้อต่อการสร้างชุมชนผู้บริหาร ผู้ประกอบการ ผู้นำ และขับเคลื่อนหลักสูตรใหม่ให้เข้ากับอาชีพแห่งอนาคต รองรับในโลกยุคใหม่อย่างเท่าทัน
3. นักศึกษาและบัณฑิตต่อยอดธุรกิจ กิจกรรมเพื่อสังคม ด้วยตนเอง
4. ขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะแห่งอนาคต (Skill for The Future) อย่างเป็นรูปธรรม ทั้ง Upskill และ Reskill คนทำงาน
5. สร้างกลไกการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ทุกอายุ ทุกช่วงวัย สามารถพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลา (เช่น MOOC, Pre-university course สำหรับนักเรียนก่อนเข้าเรียนมหาวิทยาลัย การประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการ/หน่วยงานภาครัฐ/คณะ หรือ สถาบันอุดมศึกษาในเครือข่ายเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน)
6. พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่ Credit Bank สามารถเลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจ (Module System) และสามารถนำประสบการณ์มาเทียบเป็นหน่วยกิตได้
7. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย และมีวัสดุอุปกรณ์ที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานได้จริงของผู้เรียน
8. ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้เรียน และจูงใจให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองผ่านเวทีประกวด หรือแข่งขันต่าง ๆ ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์การบริหาร

ทิศทางที่ 2 สร้างและพัฒนางานวิจัย วิจัยและนวัตกรรม

ทิศทางนี้ มีเป้าหมายในการพัฒนางานวิจัยที่ตอบโจทย์และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ผลงานวิจัยสามารถนำไปต่อยอดเชิงพาณิชย์ได้ และเป็นแหล่งค้นคว้าและสนับสนุนข้อมูลความรู้แก่สังคมและชุมชน จึงกำหนดมาตรการที่สำคัญ ดังนี้

1. ปรับโจทย์ ปรับระบบงบประมาณ และการวิจัยให้ตอบโจทย์ประเทศ
2. ผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG) เน้นด้าน อาหารและการเกษตร สุขภาพและการแพทย์ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์
3. ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมชุมชน นวัตกรรมเชิงธุรกิจ และนวัตกรรมสังคม
4. สร้างมูลค่าเพิ่ม เปลี่ยน Made in Thailand เป็น Innovation in Thailand
5. ส่งเสริมการพัฒนาศูนย์วิจัย และศูนย์ให้คำปรึกษาด้านการจัดการที่มีขีดความสามารถสูง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และเป็นศูนย์กลางความรู้ด้านการบริหารจัดการในระดับประเทศ
6. สร้างนักวิชาการที่มีชื่อเสียง เผยแพร่องค์ความรู้ที่ขึ้นสังคมเพื่อให้คณะเป็นที่รู้จักมากขึ้น
7. ผลักดันการตีพิมพ์ สร้างเป็นคณะแชมป์เปียน โดยรวบรวมและจูงใจให้เกิดคนเก่งทั้งสายวิชาการ และสายสนับสนุน
8. ผลักดัน “ศาสตร์การจัดการ” และ “ทักษะความเป็นผู้ประกอบการ” เป็นองค์ความรู้พื้นฐานของทุกสาขาวิชา (โดยเพิ่มสัดส่วนในรายวิชาศึกษาทั่วไปมากขึ้น)
9. สร้างธุรกิจจำลองเพื่อให้เป็นพื้นที่ทดสอบ (Sandbox) สำหรับนวัตกรรมทางธุรกิจ และส่งเสริมให้มีห้องปฏิบัติการทางสังคม (Social Lab) ที่สร้างการเรียนรู้และประสบการณ์จริงของผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา

ทิศทางที่ 3 พันธกิจเพื่อสังคม

พันธกิจเพื่อสังคม จะเป็นการนำองค์ความรู้ที่อยู่บนพื้นฐานการเรียนการสอน การวิจัย และบริการวิชาการ แบบสหวิทยาการ มาปรับใช้ในสภาพความต้องการที่แท้จริงของสังคมและชุมชน ในลักษณะการทำงานร่วมกับชุมชน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน โดยกำหนดแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

1. ขับเคลื่อนงานวิชาการเพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ อาหารและการเกษตร สุขภาพและการแพทย์ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเข้าสู่กระบวนการนโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่น จังหวัด และระดับประเทศ โดยเฉพาะมิติการพัฒนาเมือง เช่น การท่องเที่ยว เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เมืองอัจฉริยะ MICE City เป็นต้น
2. ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมชุมชน นวัตกรรมเชิงธุรกิจ และนวัตกรรมสังคม และสร้างมูลค่าเพิ่มจากนวัตกรรมให้สามารถนำไปใช้ได้จริง
3. ยกระดับคณะวิทยาการจัดการสู่ศูนย์กลางบริหารงานของจังหวัดสร้างนักบริหารมืออาชีพให้กับองค์กรภาครัฐและเอกชน
4. ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิชาการของคณะให้แก่สาธารณะ อาทิ บริการวิชาการในรูปแบบ Digest หรือ Research Digest ให้คนทั่วไปสามารถอ่านและเข้าใจง่ายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ หรือการสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมทางการบริหารกับผู้ประกอบการภายนอก
5. เสริมสร้างความผูกพันและพัฒนาเครือข่ายที่เข้มแข็งของศิษย์เก่าเพื่อผลักดันพันธกิจเพื่อสังคม และนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการของคณะร่วมกัน

ทิศทางที่ 4 สร้างความเป็นนานาชาติ

ผลิตบัณฑิตคุณภาพระดับสากล เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนามหาวิทยาลัยไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำและได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ โดยเน้นคุณภาพในระดับสากลทั้งด้านการเรียนการสอน การวิจัย และบริการวิชาการ ซึ่งมีแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

1. การสร้างกลไกเพื่อบรรลุมตรฐานวิชาการระดับนานาชาติ (International Standard) โดยเฉพาะ AACSB
2. สร้างความตระหนักถึงความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship)
3. การแสวงหาพันธมิตรเชิงกลยุทธ์ระดับชาติและนานาชาติ (Strategic Partner)
4. การเพิ่มการรับรู้และการยอมรับระดับนานาชาติ (International Visibility)
5. การส่งเสริมบรรยากาศความเป็นนานาชาติภายในคณะ

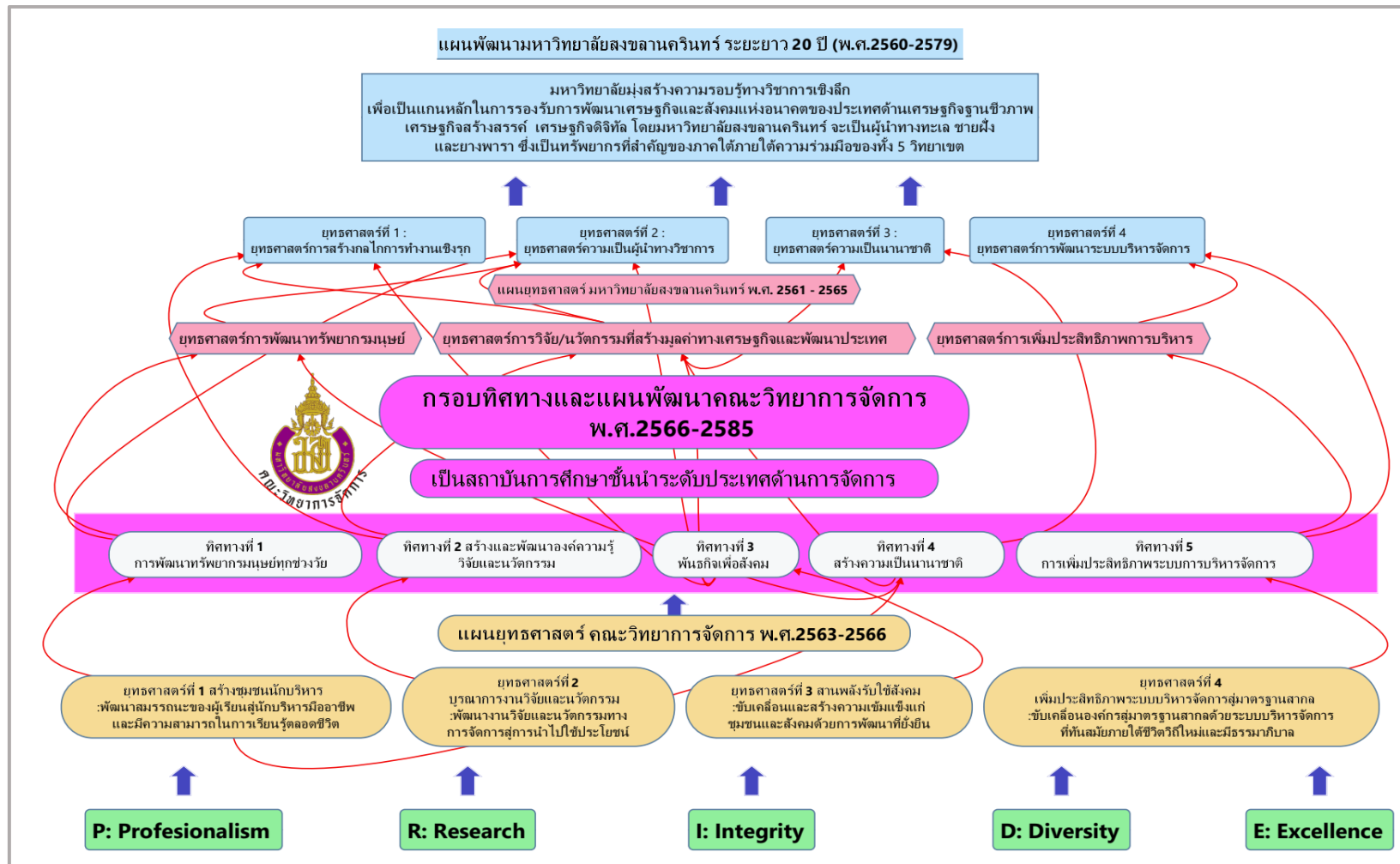
ทิศทางที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการ

เพื่อให้การบริหารจัดการภายในมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีขีดสมรรถนะสูง สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และการปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จึงกำหนดแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

1. ปรับเปลี่ยน กฎ ระเบียบ ให้เหมาะสมกับยุคสมัยและทันโลก
2. เพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการคณะ เพื่อตบโจทย์มหาวิทยาลัยและประเทศ
3. มุ่งเน้นการพึ่งตนเองในการบริหารจัดการให้เกิดความยั่งยืน และมีเสถียรภาพทางการเงิน
4. ปรับกระบวนการทำงานโดยใช้ดิจิทัลมาช่วยในการทำงาน
5. พัฒนา Big Data Management และระบบการจัดการฐานข้อมูล
6. ปรับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการจัดการศึกษาพิเศษ
7. เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้ทรัพยากรของคณะ
8. ส่งเสริมกลไกการทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล สร้างความเท่าเทียม และระบบการทำงานแบบเปิดกว้าง (Open Organization) ที่รองรับนวัตกรรมในการทำงานรูปแบบใหม่ๆ และเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำงานแบบราชการ
9. พัฒนาศักยภาพ และความก้าวหน้าในการทำงานของบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนเพื่อเกื้อหนุนขีดความสามารถของคณะ
10. ปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ และเปลี่ยนภูมิทัศน์ของคณะวิทยาการจัดการสู่คณะชั้นนำที่ทันสมัย

ผังความเชื่อมโยงระหว่างแผนพัฒนามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระยะยาว 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579)

กับกรอบทิศทางและแผนพัฒนาคณะวิทยาการจัดการ พ.ศ.2566 - 2585

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

15 ต.กาญจนวนิช ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ. สงขลา 90110

โทรศัพท์ 0-7428-7841 โทรสาร 0-7428-7890

www.fms.psu.ac.th